

MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜN DESTEK TALEPLERİ

Madencilik sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın ve istihdam ettikleri personelin dünyada yaşanmakta olan salgın dolayısıyla oluşan olağanüstü durum sona erinceye kadar faaliyetlerini sorunsuzca sürdürebilmeleri ve Çin ile diğer ülkelerle ihracatımızdaki düşüşün sektörümüz üzerindeki olumsuz etkisinin azaltılabilmesi adına firmalarımıza sunulmasının faydalı olacağını düşündüğümüz destekler ve alınması gereken önlemler şu şekildedir;

- **“Devlet hakkı” adı altında 6. ayda ödenecek bedellerin yılsonuna ertelenmesi:**

Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen ve ödeme yükümlülüğü ruhsat sahibine ait olan kısım “devlet hakkı” olarak tanımlanmış olup 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 14. maddesinde devlet hakkına yönelik düzenlemeler hüküm altına alınmıştır. Buna göre; “Devlet hakkı, ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki fiyatından alınır. Madenlerden alınan Devlet hakkına esas olan emsal ocak başı satış fiyatı, bölgeler de dikkate alınarak her madene ait ayrı ayrı ve uygulandığı yıl için belirlenerek Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü’nce ilan edilir. Ruhsat sahipleri tarafından Devlet haklarının beyanında kullanılan ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz. Ocak başında satışı yapılan maden ile üretim sahası dışına sevk edilen madenlerde sevkiyat tarihi itibarıyla Devlet hakkı tahakkuk eder. Üretim yapılmasına rağmen sevk edilmeyerek ruhsat sahasında stokta bekletilen veya ruhsat alanının küçük olması ya da topoğrafik yapı nedeniyle ruhsat alanı bitişiğinde stoklanan madenler ile üretim yapılmayan işletme ruhsat sahalarında işletme ruhsat taban bedeli kadar Devlet hakkı alınır. Ancak, stoktan sevkiyat yapıldığı zaman Devlet hakkı alınır. **Devlet hakkının tamamı, her yıl Haziran ayının son gününe kadar ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılır. Devlet hakkı ve teminatın eksik yatırılması veya hiç yatırılmaması hâlinde 20.000 TL idari para cezası verilir ve üç ay içinde tamamlanması istenir. Aksi hâlde üretim faaliyeti durdurulur. Süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkına, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanır.**” hükmü amirdir.

Firmalarımızın mevcut koşullardan ötürü nakit akışındaki bozulmalar nedeniyle 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında faaliyetlerinden doğan, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü onayına tabi ruhsat izinlerinden kaynaklanan **devlet hakkı bedellerinin ertelenmesi ve taksitlendirilmek suretiyle yapılandırılabilmesi** elzemdir.

- **Üretim yapmayan ocaklar için devlet hakkı ödemesinin alınmaması:**

3213 sayılı Maden Kanunu’nun devlet hakkı ile ilgili bölümünde; “Üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması hâlinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvenan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat, ocak başı satış fiyatıdır. Madenlerden alınan Devlet hakkına esas olan emsal ocak başı satış fiyatı, bölgeler de dikkate alınarak her madene ait ayrı ayrı ve uygulandığı yıl için belirlenerek Genel Müdürlükçe ilan edilir. Ruhsat sahipleri tarafından Devlet haklarının beyanında kullanılan ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatı Genel Müdürlük tarafından denetlenir ve eksik beyanlar tamamlattırılır. İşletme izni olan maden ruhsatlarından her yıl en az ruhsat bedeli

kadar Devlet hakkı alınır. Ancak, kaynak tuzlaları, lületaşı ve oltutaşı için düzenlenen ruhsatlardan alınacak Devlet hakkında bu şart aranmaz. Altın, gümüş ve platin dışındaki diğer madenler ise bu madde kapsamında belirtilen özel indirimlerin sadece birinden istifade edebilirler.” hükmedilmektedir.

Üretim yapmayan ocaklar için üretim olmadığı dönemde ilgili firmalardan devlet hakkı ödemesinin alınmamasına yönelik düzenleme getirilmesi önem arz etmektedir.

- **Orman bedelleri adı altında Orman Bakanlığı’na ödediğimiz bedellerin ötelenmesi:**

Devlet ormanları içinde yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere verilecek izinler 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine tabidir. 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 16. maddesinin Uygulama Yönetmeliği’nde madencilik faaliyetleri çerçevesinde orman bedellerine yönelik düzenlemeler hüküm altına alınmış olup buna göre; maden arama, işletme, tesis ve altyapı tesis ön izinlerinde ön izin bedeli, kesin izinlerde ise “Ağaçlandırma bedeli” ve “Arazi izin bedeli” alınmakta ve yönetmelik hükümlerine göre alınacak tüm bedeller ve teminat Orman Genel Müdürlüğü’nün özel bütçe hesabına yatırılmaktadır.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri kapsamındaki ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 16. maddesinin Uygulama Yönetmeliği’ne istinaden tahakkuk eden **orman bedellerinin ertelenmesi ve faizsiz taksitlendirilmek suretiyle yapılandırılabilmesi** sektörümüzün sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir.

- **Eximbank ve aracı bankalar aracılığı kullanılan sevk öncesi ihracat kredisi veya diğer kredilerin geri ödemelerinin ötelenmesi:**

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) kredi kullanan üye firmalarımızın borçlarının vadelerinin 1 yıl uzatılması konusunda Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) ile görüşmeler yapılmış olup vade uzatma talep eden firmalarımızın bağlı bulunduğu Türk Eximbank şubelerine bireysel olarak başvurmaları gerekmekte olduğu ve yapılacak değerlendirme sonucunda vade uzatımı hususunda firmalarımıza başvurularının neticesi hakkında bilgi verileceği tarafımıza bildirilmiştir. Ancak, başka bir banka aracılığıyla Eximbank kredisi kullanan firmalarımızın vade uzatma imkanından yararlanamadıkları hususu firmalarımız tarafından bildirilmektedir. Söz konusu vade uzatma imkanının, başka bankalar üzerinden kullanılan Eximbank kredileri için de geçerli olması talep edilmektedir.

Bununla birlikte **Eximbank kredilerinin geri ödemelerinin de olağanüstü durum sona erinceye kadar ötelenmesi** firmalarımızın üzerindeki yükü hafifletmeye yardımcı olacaktır.

- **SGK vergi ödemelerinin ötelenmesi:**

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu çerçevesinde SGK prim ödemelerinin ertelenmesi ve ertelenen prim borçlarının faizsiz taksitlendirilebilmesi için gerekli desteğin sektörümüze verilmesi gerekmektedir.

- **Daha önce e-haciz uygulaması yapılmış firmaların e-hacizlerinin kaldırılması:**

Daha önce e-haciz uygulaması yapılmış firmaların e-hacizlerinin kaldırılması ve böylelikle KGF gibi kredilerden yararlanabilmelerinin önünün açılması sağlanmalıdır. Aksi takdirde açıklanan kredi imkanlarından faydalanmaları mümkün bulunmamaktadır.

- **Maden Kanununda yer alan 22A maddesi ve “Borcu yoktur yazısı”nın yılsonuna kadar istenmemesi**

3213 sayılı Maden Kanunu’nun 13. maddesinde, “*Ruhsat sahiplerinin ruhsat yürürlük yazısı, ruhsat devri, rödövars sözleşmesi, izin alanı değişikliği, ruhsat birleştirme, ruhsat alanı küçültme, terk, mera tahsis değişikliği, geçici tatil, işletme izni, pasa değerlendirme, pasa döküm alanı, 16 ncı maddenin onbirinci fıkrası gereğince yapılan zaruri üretim izni, kamu yararı kararı, kamulaştırma kararı ve patlayıcı madde talepleri; aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya kurumsal elektronik tebligat sistemi (e-Tebligat) adresinin bulunması, 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında borcunun bulunmaması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcu olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimi nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi şartıyla değerlendirmeye alınır, aksi takdirde talep reddedilir. Ruhsat devir taleplerinde tahakkuk etmiş/edecek, diğer taleplerde ise tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu olmaması aranır.” hükmü amirdir.*

Ruhsat sahibinin maden sahasını terk etmek istemesi halinde borçsuzluk talep edilmesi terk sürecini zora sokmaktadır. Şu anki koşullar altında terk talep edilse de mali yükümlülükler devam etmektedir, terk talep edildiği tarih itibariyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından mali borç tahakkuku durdurulmalıdır.

İşletmelerin madencilik faaliyetine devam edebilmesi için yapılacak her işlem ve başvuruda borçsuzluk yazısı istenmemelidir, bu üretimi etkilemektedir. **Yılsonuna kadar bu maddenin uygulaması durdurulmalıdır.**